

Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2026+

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

ODBOR KONCEPCE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A SOCIÁLNÍ PRÁCE

06.11

OBSAH PREZENTACE

- I. Úvod
- II. Struktura NSRSS
- III. Vize a Globální cíl
- IV. Strategické cíle
- V. Specifické cíle
- VI. Popis dosažení změny

I. ÚVOD

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů **ukládá** v § 96 písm. b) **MPSV**:

- zpracovat NSRSS,
- sledovat a vyhodnocovat její plnění
- a ve spolupráci s kraji určovat parametry dostupnosti sociálních služeb.

Přípravou materiálu je pověřen odbor 22, Odbor koncepce sociálních služeb a sociální práce.

II. STRUKTURA NSRSS

- **Popis současného stavu a výzvy v sociálních službách**
 - **Analytická část**, jejímž cílem je definovat řešený problém, popsat prostředí a výsledky analýz popisující prostředí řešeného problému a varianty budoucího vývoje v dané oblasti.
- **Strategická část**
 - Návrhová část, v níž jsou popsány vize, cíle a opatření vedoucí k jejich naplnění podle jednotlivých strategických cílů.
- **Implementační část**
 - Způsob realizace (implementace) NSRSS.

II. STRUKTURA NSRSS

Tematické oblasti:

1. Síť sociálních služeb.
2. Finanční zajištění sociálních služeb.
3. Personální zajištění sociálních služeb.
4. Garance dodržování podmínek poskytování sociálních služeb.
5. Sociální služby lépe reagují na potřeby uživatelů.
 - 5.1. Deinstitutionalizace,
 - 5.2. Dlouhodobá péče a sociálně-zdravotní služby,
 - 5.3. Využívání asistivních technologií v sociálních službách,
 - 5.4. Využívání AI a další inovace,
 - 5.5. Sociální bydlení a problematika bezdomovectví,
 - 5.6. Neformálně pečující,
 - 5.7. Ohrožené děti.
6. Rozvoj sociální práce ve veřejné správě

III. VIZE A GLOBÁLNÍ CÍL

- Vize:

Sociální služby v ČR jsou dostupné a napomáhají v rámci dostupných finančních zdrojů řešit potřeby osob nacházejících se v nepříznivé sociální situaci.

- Globální cíl:

Nastavit udržitelný systém dostupných sociálních služeb s důrazem na přirozené sociální prostředí.

IV. STRATEGICKÉ CÍLE

- **Strategický cíl A: Síť sociálních služeb reaguje na nepříznivou sociální situaci obyvatel.**

Cílem je zajistit, aby sociální služby byly efektivněji řízené, a to prostřednictvím plánování sociálních služeb, které umožňuje předcházet duplicitám, identifikovat chybějící služby a lépe využívat veřejné prostředky.

- **Strategický cíl B: Efektivní systém financování sociálních služeb.**

Konkrétní kroky jsou rozepsány v opatřeních níže.

- **Strategický cíl C: Optimální personální zdroje pro sociální služby.**

Cílem je navýšení počtu pracovníků v sociálních službách, sociálních pracovníků a technickohospodářských pracovníků a zvyšování jejich odborných kompetencí.

- **Strategický cíl D: Garantované podmínky poskytovaných sociálních služeb.**

Především sjednocením v oblasti registrací a inspekcí a posílením ochrany práv uživatelů sociálních služeb.

IV. STRATEGICKÉ CÍLE

- **Strategický cíl E: Sociální služby lépe reagují na potřeby uživatelů a demografický vývoj.**

Deinstitucionalizace,

Dlouhodobá péče a sociálně-zdravotní služby,

Využívání asistivních technologií v sociálních službách,

Využívání AI a další inovace,

Sociální bydlení a problematika bezdomovectví,

Neformálně pečující,

Ohrožené děti.

- **Strategický cíl F: Rozvoj sociální práce ve veřejné správě.**

Především posílení institucionálního rámce výkonu sociální práce, posílení rolí obcí, provázání povinné součinnosti i potřeba ujednacení metodických postupů či upevnění oborové i mezioborové spolupráce.

V. SPECIFICKÉ CÍLE

Strategický cíl E: Sociální služby lépe reagují na potřeby uživatelů a demografický vývoj.

- Specifický cíl E1: Lidé se zdravotním postižením mají přístup ke službám poskytovaným v domácím prostředí, rezidenčním službám a dalším službám komunitního charakteru, včetně osobní asistence, které jsou nezbytné pro nezávislý způsob života a začlenění do společnosti a zabraňují izolaci nebo segregaci (viz Úmluva čl.19b).
- Specifický cíl E2: Lidé se zdravotním postižením mají možnost si zvolit, na rovnoprávném základě s ostatními, místo pobytu, kde a s kým budou žít, nejsou nuceni žít ve specifickém prostředí (viz Úmluva o právech osob se zdravotním postižením – článek 19a).

E1 a E2 jsou dále rozepsány v rámci AP DI 2026-2028.

- Specifický cíl E3: Efektivní implementace nástrojů zacílených na koordinaci sociálně-zdravotních služeb a jejich průběžnou optimalizaci.
- Specifický cíl E4: Dostupné a efektivní využívání asistivních technologií seniory a osobami se zdravotním postižením.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl A: Síť sociálních služeb reaguje na nepříznivou sociální situaci obyvatel.

Specifický cíl A1: Efektivní systém plánování sociálních služeb.

Opatření:

- Zajištění podpory a sjednocení procesů zjišťování potřeb zájemců/žadatelů o soc. služby a uživatelů soc. služeb.
- Podpora krajů při sjednocování plánovacích období.
 - Jednotná platnost krajských SPRSS napříč ČR.
- Podpoření plánování sociálních služeb v rámci sociálních odborů obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.
- Vymezení podmínek/kritérií pro síť soc. služeb s celostátním/nadregionálním charakterem.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl B: Efektivní systém financování sociálních služeb.

- Specifický cíl B1: Efektivní systém financování sociálních služeb.

Opatření:

- Posílení spolufinancování sociálních služeb ze strany krajů a obcí.
- Sjednocení pravidel a metodiky financování sociálních služeb mezi státem a kraji.
- Sjednocení systému vydávání pověření SGEI a úprava výpočtu vyrovnávací platby.
- Navržení nástroje na bázi pojištění.
- Navržení nástroje na posouzení komplexní a finanční a majetkové situace klienta.
- Transformace systému financování: od ročních dotací k programovému modelu.
- Revize systému směrných čísel s důrazem na vícefaktorový model a územní potřeby.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl B: Efektivní systém financování sociálních služeb.

- Specifický cíl B2: Systém financování sociálních služeb založen na základě objektivních dat.

Opatření:

- Zavedení jednotného identifikátoru klienta.
- Zavedení normativu na lůžko a hodiny péče.
- Zavedení bonifikace pro komunitní služby.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl B: Efektivní systém financování sociálních služeb.

- Specifický cíl B3: Sjednocení monitoringu a vykazování dat

Opatření:

- Analýza stávajících datových zdrojů.
- Vývoj jednotného datového standardu.
- Digitalizace a automatizace reportingových procesů.
- Systém sledování volných kapacit.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl C: Optimální personální zdroje pro sociální služby.

- Specifický cíl C1: Navýšení počtu pracovníků působících v sociálních službách.

Opatření:

- Navržení odpovídajícího odměňování pracovníků v sociálních službách, sociálních pracovníků a technickohospodářských pracovníků prostřednictvím podpory kolektivního vyjednávání v oblasti zvýšení platů, legislativních návrhů na změnu příplatků a benefitů.
- Návrh legislativní změny upravující nároky na odbornou způsobilost pracovníků v sociálních službách a sociálních pracovníků. (tzv. Profesní zákon)
- Rozvoj materiálně technického vybavení v sociálních službách a pracovních podmínek pracovníků v sociálních službách.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl D: Garantované podmínky poskytovaných sociální služeb.

- Specifický cíl D1: Jednotný a efektivní systém registrace poskytovatelů sociálních služeb.

Opatření:

- Návrh jednotného a efektivního systému registrace poskytovatelů sociálních služeb.
- Aktualizace a zavedení závazné metodiky a pravidelné setkávání /školení pro pracovníky v oblasti registrace.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl D: Garantované podmínky poskytovaných sociální služeb.

- Specifický cíl D2: Posílení ochrany práv klientů v sociálních službách.

Opatření:

- Vytvoření indikátorů oblast kvality sociálních služeb.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl D: Garantované podmínky poskytovaných sociální služeb.

- Specifický cíl D3: Efektivnější systém inspekcí.

Opatření:

Opatření D3.1: Legislativní vymezení kvalifikačních požadavků na výkon profese inspektora.

Opatření D3.2: Návrh udržitelného systému vstupního a průběžného vzdělávání inspektorů.

Opatření D3.3: Návrh jednotného a transparentní procesu vedení a vyhodnocování inspekcí.

Opatření D3.4: Navýšení počtu inspektorů sociálních služeb zařazených v rámci státní služby do MPSV.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl E: Sociální služby lépe reagují na potřeby uživatelů a demografický vývoj.

Opatření:

- Zajištění a rozvoj sítě dostupných komunitních sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením (dětí i dospělých) a programů na podporu rodin, osob blízkých a osob se zdravotním postižením v komunitě a ukotvení systému využívání finančních zdrojů.
- Zvýšit informovanost veřejnosti a klíčových aktérů o přínosech deinstitucionalizace a transformace sociálních služeb a podpořit pozitivní vnímání osob se zdravotním postižením v komunitě.
- Poskytování sociálních služeb je pro každého člověka s postižením plánované a koordinované na základě vyhodnocení jeho potřeb.
- Všechny přímořízené organizace MPSV mají do roku 2027 (v souladu s principy deinstitucionalizace a Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením) hotové plány transformace původních zařízení do mixu komunitních tj. terénních, ambulantních, případně komunitních pobytových služeb.
- Všechna pobytová zařízení nekomunitního charakteru pro osoby se zdravotním postižením bez ohledu na zřizovatele mají do roku 2028 jasnou vizi své úplné transformace do mixu komunitních terénních, ambulantních a případně pobytových služeb komunitního charakteru.
- Implementace monitorovacího systému transformace a deinstitucionalizace v letech 2026–2028

Opatření k deinstitucionalizaci navazující na E1 a E2 jsou podrobně viz AP DI.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl E: Sociální služby lépe reagují na potřeby uživatelů a demografický vývoj.

Opatření:

- Zajištění metodické podpory aktérům v oblasti koordinace sociálně-zdravotních služeb prostřednictvím informovanosti a osvěty.
- Průběžný přezkum účinnosti nové právní úpravy v oblasti dlouhodobé péče a zajistit její optimalizaci.
- Analýza možnosti využití AT v sociálních službách.
- Návrh programů dotací a finanční podpory pro neziskové organizace a osoby se zdravotním postižením a seniory, které jim umožní zakoupit potřebné AT.
- Zvýšení povědomí o AT a jejich výhodách mezi profesionály v sociálních službách, neformálními pečujícími a širokou veřejností.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl E: Sociální služby lépe reagují na potřeby uživatelů a demografický vývoj.

Opatření:

- Zkvalitnění přístupu uživatelů k informacím o sociálních službách pomocí AI.
- Rozvoj péče o uživatele sociálních služeb prostřednictvím analýzy dat a prediktivních modelů.
- Podpora samostatnosti uživatelů a jejich schopnost zůstat v přirozeném prostředí za pomoci AI.
- Zmapování stavu, identifikace bariér a návrhy řešení při poskytování sociální služby azylový dům osobám bez přístřeší s komplexními potřebami.
- Dostupné a srozumitelné informace pro neformálně pečující z oblasti služeb a dávek – web, kampaň.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl E: Sociální služby lépe reagují na potřeby uživatelů a demografický vývoj.

Opatření:

- Rozvoj kompetencí pracovníků sociálních služeb k práci s cílovou skupinou dětí do 18 let věku.
- Návrh metodického doporučení pro pracovníky pobytových služeb sociální péče, jejichž klienty jsou děti, za účelem nastavení vhodných podmínek pro jejich vývoj, včetně přípravy dětí na samostatný život.
- Metodické doporučení pro poskytovatele vybraných druhů sociálních služeb pro práci s rodinou při přípravě dětí se zdravotním postižením na samostatný život.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl F: Rozvoj sociální práce ve veřejné správě.

- Specifický cíl F1: Odstranění bariér ve fungování koordinace na území obcí a její ukotvení v systému poskytování sociální ochrany.

Opatření:

- Návrh legislativního zpřesnění výkonu koordinace v rámci sociální práce – doplnit/zpřesnit výkon koordinace (metodou case managementu), provázat součinnost v rámci spolupráce subjektů v zákoně o sociálních službách a zákoně o sociálních pracovnících.
- Vymezení role a kompetence koordinátora péče a pomoci v zákoně o sociálních službách a zákoně o sociálních pracovnících.

VI. POPIS DOSAŽENÍ ZMĚNY

Strategický cíl F: Rozvoj sociální práce ve veřejné správě.

- Specifický cíl F2: Síťování a spolupráce subjektů sociální ochrany.

Opatření:

- Návrh funkčního systému spolupráce a sdílení informací v souladu s kompetencemi, včetně podpory multidisciplinárních týmů.
- Rozvoj spolupráce aktérů státní správy a poskytovatelů služeb, včetně metodického vedení zavádění koordinovaného přístupu.

Děkujeme za pozornost